

עירובין ו. (ש 6 מהסוף) עד ז. (ש 14 מהסוף)

ביאורי מושגים

טומאת עצם המת - סתם עצם (כל עוד יש בה שיעור שעורה) מטמאת רק במגע ומשא, ולא באוהל. כאשר העצם היא רוב בניינו או חלק משמעותי מהאדם המנוח היא מטמאת גם באוהל.
כשהגוף המטמא הינו חלק מהמת - הוא מטמא במגע ומשא ולא באוהל.
כשהגוף המת מייצג את המת (כמו בשר המת וכמו רוב עצמותיו של המת) - הוא מטמא גם באוהל.

כאשר גולגולת או עמוד שדרה נחסר אנו צריכים לבחון האם החסרון הוא משמעותי. אם הוא משמעותי הגולגולת לא תטמא באוהל (כיוון שאינה מייצגת כבר את המת). אם החסרון לא משמעותי הגולגולת תטמא באוהל.
לגבי טריפה השאלה שנשאלת זהה אבל התוצאה שונה - אם החסרון משמעותי הבהמה טריפה ואם החסרון לא משמעותי הבהמה לא טריפה.

האם לפי ב"ה הדלת צריכה להיות סגורה:

ר"מ בשם שמואל: לא צריך.

הבנת ר"ע במעשה דשמואל: לא צריך.

הבנת ר"כ במעשה דשמואל: צריך שיהיו חצי סגורות.

הבנה א' במעשה דרב נחמן: צריך.

הבנה ב' במעשה דרב נחמן: צריך שהדלתות יוכלו להיסגר (גם אם בפועל הן פתוחות).

כיצד ניתן לטלטל בשטח בעייתי

ברה"ר ממש:

חכמים: רק אם דלתות העיר ננעלות בלילה.

ר' יהודה: אם יש שני קירות משני צידי רה"ר - ניתן לשים לחי או קורה בכל צד ולטלטל.

במבוי מפולש (מבוי הפתוח משני צידיו לרה"ר):

ת"ק: צורת הפתח מצד אחד וקורה או לחי מהצד השני.

חנניה: ב"ש: דלת מכל צד שננעלת כל הזמן.

ב"ה: דלת מצד אחד וקורה או לחי מהצד השני.

שמואל: הלכה כב"ה לפי חנניה.

רב א': הלכה כת"ק ומורין כן.

רב ב': הלכה כת"ק ואין מורין כן.

תירוץ א':

פסיקתו המקילה של רב במבוי מפולש הינה ברמת העקרון אבל לא למעשה, למעשה גם רב מודה לשמואל שיש להתיר מבוי מפולש בדלת ולחי.

תירוץ ב':

הבעייתיות לפסוק כשתי דעות היא רק כאשר הן חלוקות באותה מחלוקת. כאשר המחלוקות הן בעניינים שונים ניתן להחמיר כשתי דעות שונות.

מבוי עקום היה בנהרדעא והחמירו לתקנו בדלת וקורה

פסק זה הוא צירוף של:

פסיקת רב בתיקון מבוי עקום (מבוי עקום: רב: צריך תיקון, שמואל: לא צריך לתקנו).

ופסיקת שמואל בתיקון מבוי מפולש (שמואל פסק כב"ה המצריכים דלת וקורה).

קושיה:

הברייתא קובעת שבמחלוקת בין שתי דעות אין להחמיר כשתי הדעות!

נוסח הברייתא:

הרוצה לפסוק כאחת הדעות - יפסוק.
הרוצה להחמיר כשתיהן - כסיל.
הרוצה להקל כשתיהן - רשע.